

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної філології
Ф. Моршкіна

« 09 » листопада 2016
м. Запоріжжя

РЕГІОНАЛЬНЕ ВАРІОВАННЯ МОВИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра

Спеціальність: 035 Філологія

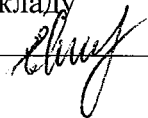
Спеціалізація: 035.05. Романські мови та літератури (переклад включно)

освітня програма: Мова і література (іспанська)

Укладач: к.ф.н, доцент кафедри романської філології і перекладу Стрюкова Н. О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри романської філології
і перекладу

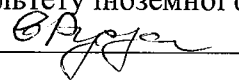
Протокол № 1 від " 29" серпня 2016 р.
Завідувач кафедри романської філології
і перекладу

(І.С. Шаргай)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету іноземної філології

Протокол № 1 від " 30" серпня 2016 р.
Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

(К.М. Ружин)

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів для денної форми навчання- 2,25; для заочної форми навчання- 4	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Вибіркова	
Загальна кількість годин для денної форми навчання - 75; для заочної форми навчання -120	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.05.Романські мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки:	
	Освітня програма: Мова і література (іспанська)	1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год	Рівень вищої освіти: магістерський	14 год.	6 год.
		Практичні	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		49 год.	112 год.
		Вид контролю: Залік- 2 семестр	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни „Регіональне варіювання мови” є ознайомлення магістрів з основними положеннями теорії регіональної варіативності в контексті суспільно-історичної практики іспаномовних країн, що розширює уявлення про іспанську мову як мову поліетнічну, якій власна велика кількість національних різновидів, кожен з яких має особливі лінгвістичні ознаки, свої соціальні та комунікативні функції.

Особливу актуальність здобувають ці аспекти в наш час, коли зростає суспільне значення таких проблем як нормування мови, культурне мовлення, двомовність, мовні контакти, мультикультуралізм. Курс „Регіональне варіювання мови ” є складовою частиною підготовки студентів за спеціальністю „Мова і література (іспанська)” на рівні магістратури, що

належить до складу дисциплін вибору вищого навчального закладу. Дисципліна „Регіональне варіювання мови” доповнює теоретичні курси, які були засвоєні студентами раніше і підвищує рівень професійних знань, що відповідає вимогам підготовки магістрів.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Регіональне варіювання мови” є:

- ознайомлення з формами існування та особливостями функціонування іспанської мови у вторинних ареалах її розповсюдження ;
- формування у магістрів соціолінгвістичної та соціокультурної компетенції, що включає також уміння оперувати знаннями про національні особливості поліетнічної іспанської мови;
- посилення процесу акультурації майбутніх фахівців з іспанської мови.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за підсумками вивчення курсу студенти повинні

знати:

- термінологічний апарат ареальної лінгвістики;
- визначення основних понять теоретичного курсу;
- принципи ареального поширення іспанської мови;
- основні геополітичні характеристики іспаномовних країн;
- особливості соціо-культурного та історичного розвитку регіональних іспаномовних ареалів;
- загальні тенденції розвитку територіальних різновидів іспанської мови, їх сучасний статус та особливості функціонування.

вміти:

- коректно вживати термінологію з ареальної лінгвістики;
- розпізнавати в текстах та усному мовленні лінгвістичні одиниці регіонального походження на фонетичному, граматичному та лексичному рівнях.
- проводити системно-порівняльний аналіз текстів в контексті суспільно-історичної практики країн іспанської мови.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс „Регіональна варіативність іспанської мови” є логічним продовженням основних дисциплін – вступ до мовознавства та лексикологія іспанської мови. Він посідає важливе місце в системі лінгвістичної підготовки майбутніх філологів, тому що розширює уявлення про іспанську мову як мову полінаціональну, про співвідношення явищ мови і мовлення, про мову як єдність взаємозв'язаних рівнів.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні проблеми теорії національної варіативності поліетнічної мови.

						авд. (при наявно сті)						авд. (при наяв ності)
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
Розділ 1. Загальні проблеми теорії національної варіативності поліетнічної мови.												
Тема 1. Актуальні питання теорії національної варіативності поліетнічної мови в контексті суспільно-історичної практики країн.	14	3	2		9		23	1			2	2
Тема 2. Латиноамериканська діалектологія: теоретичні та методологічні засади.	14	2	2		10		23	1			2	2
Разом за розділом 1	28	5	4		19		46	2			4	4
Розділ 2. Сучасний стан іспанської мови в країнах Латинської Америки												
Тема 3. Фонетичні та фонологічні особливості латиноамериканського мовлення	14	2	2		10		23	1			2	2
Тема 4. Лексичні	17	4	3		10		27	2	2		2	3

особливості іспанської мови латиноамериканського ареалу												
Тема 5. Дивергентні риси граматичного рівня в іспанській мові країн Латинської Америки	16	3	3		10		24	1			2 3	
Разом за розділом 2	47	9	8		30		74	4	2		6 8	
Разом за розділами 1-2	75	14	12		49		120	6	2		11 2	

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна форми
1	Тема 1. Актуальні питання теорії національної варіативності поліетнічної мови в контексті суспільно-історичної практики країн.	3/1
2	Тема 2. Латиноамериканська діалектологія: теоретичні та методологічні засади.	2/1
3	Тема 3. Фонетичні та фонологічні особливості латиноамериканського мовлення.	2/1
4	Тема 4. Лексичні особливості іспанської мови латиноамериканського ареалу	4/2
5	Тема 5. Дивергентні риси граматичного рівня в іспанській мові країн Латинської Америки	3/1
	Разом	16/6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна форми

1	Тема 1. Соціолінгвістична ситуація в доколумбовій Америці.	2/
2	Тема 2. Історичні наслідки процесу іспанізації американського континенту.	2/
3	Тема 3. Зміни у вокалізмі та консонантизмі іспанського мовлення на американському континенті.	2/1
4	Тема 4. Територіальна диференціація іспанського лексикону. Лексичні американізми.	2/1
5	Тема 5. Особливості використання часових форм індикативу та субхунтиву в національних варіантах іспанської мови.	2
6	Тема 6. Регіональні зміни у системі особових та присвійних займенників іспанської мови.	2
	Разом	12/2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна форми
1	Тема 1. Теорія національної варіативності мови. Форми існування поліетнічної мови у вторинних ареалах її розповсюдження.	9/22
2	Тема 2. Актуальні проблеми вивчення особливостей іспанського мовлення в латиноамериканських країнах. Соціальні та лінгвістичні ознаки національних варіантів іспанської мови.	10/22
3	Тема 3. Фонетичні та фонологічні особливості латиноамериканського мовлення	10/22
4	Тема 4. Процеси лексичної дивергенції в національних різновидах іспанської мови	10/23
5	Тема 5. Граматичні особливості іспанської мови країн Латинської Америки	10/23
	Разом	49/112

8. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з курсу „Регіональне варіювання мови ” є складовою частиною підсумкового контролю. Це практичне завдання в межах

навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних і практичних занять та охоплює зміст навчального курсу в цілому. Мета виконання індивідуального завдання полягає у формуванні умінь пошуку актуальної інформації згідно з тематикою курсу і навичок самостійного опрацювання певних наукових джерел з базової проблематики курсу.

Складовими комплексного індивідуального завдання є

- конспект із головних тем курсу, який студент розробив самостійно (10 балів);
- анотація опрацьованої наукової літератури з актуальних питань регіонального варіювання іспанської мови, виданої в Іспанії та країнах Латинської Америки (10 балів).

Звіт про виконання індивідуального завдання з курсу подається викладачу, який проводить лекційні /практичні заняття з даної дисципліни, не пізніше ніж за 2 тижні до семестрового контролю (за об'ємом до 25 арк. у форматі А 4).

Оцінка / від 2 до 20 балів/ за індивідуальне завдання виставляється на заключному занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача з її змістом і є обов'язковим компонентом іспитової оцінки та враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу.

9. Види контролю і система накопичення балів

		Вид контрольного заходу (аспектний підхід)	Кількість контрольних заходів	Сума балів за один захід	Усього балів	
Поточний контроль знань	РОЗДІЛ 1	1	Самостійна робота у межах підготовки до практичних занять.	3	4	12
		2	Усне опитування за темою попередньої лекції (за матеріалом Розділу 1)	3	2	6
		3	Контрольна робота за результатами вивчення матеріалу Розділу 1.	1	10	10
	РОЗДІЛ 2	1	Самостійна робота у межах підготовки до практичних занять, аудиторна робота	4	4	16
		2	Усне опитування за темою попередньої лекції (за матеріалом Розділу 2)	3	2	6
		3	Контрольна робота за результатами вивчення матеріалу Розділу 2	1	10	10
Підсумкова атестація	1	<i>Індивідуальне завдання</i> (за умови виконання вчасно).	1	20	20	
	2	<i>Залік</i>	1	20	20	
Усього					100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна :

1. Степанов Г.В. К проблеме языкового варьирования.-М.: Едиториал УРСС, 2004.- 328 с.
2. Фирсова Н.М. Испанский язык в испаноязычных государствах Латинской Америки. - М.: Муравей, 2002.- 168 с.
3. Чеснокова О.С. Испанский язык в странах Латинской Америки.-М.: Изд-во РУДН, 2004.- 99 с.
4. Alésina N.M. Evolución del castellano en Hispanoamérica - К.: Вища школа, 1986.- 150 с.
5. Aleza Izquierdo M., Enguita Utrilla M. La lengua española en América: normas y usos actuales - Valencia: Universidad de Valencia, 2010.-653 p.

Додаткова :

1. Михеева Н.Ф. Испанский язык на территории юго-западных штатов Америки.- М.: РУДН, 2002.- 186 с.
2. Степанов Г.В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи.- М.: Наука, 1976.- 222 с.
3. Фирсова Н.М. Латинская Америка.-М.: Дрофа, 2008.- 616 с.
4. Чеснокова О.С. Испанский язык Мексики: Языковая картина мира.- М.:Изд-во РУДН, 2006.- 238 с.

5. Henríquez Ureña P. Historia de la cultura en la América hispánica.- México: Fondo de Cultura Económica, 2001.- 183 p.
6. Casado M. El castellano actual: usos y normas.- Pamplona: Ediciones Universidad de Navarra, 2001.- 180 p.
7. Estébanez Calderón D. Diccionario de términos literarios.- Madrid: Alianza Editorial, 2004.- 1134.
8. Diccionario panhispánico de dudas.-Madrid: Real Academia Española, 2005.- 848 p.
9. Diccionario de la lengua española.- Madrid: Real Academia Española, 2001.- Vol. I-II

Інформаційні ресурси

1. Biblioteca Nacional de España. <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
2. Bibliotecas AECID. <http://www.aecid.es/04bibliotecas/catalogos.htm>
3. Bibliotecas Universitarias (REBIUN). <http://rebiun.crue.org/cgi-bin/rebiun/O7217/ID3a4c6936/NTI?ACC=111&:ANG=en>
4. Catálogo colectivo de las bibliotecas del Instituto Cervantes. <http://absysnet.cervantes.es/abnetopac03/abnetcl.exe/O7055/ID30f95353?ACC=10>
5. Diccionario de la lengua española <http://www.buscon.rae.es/draeI/>
6. Diccionario panhispánico de dudas <http://www.dpd.rae.es/>
7. Diplomas de español. <http://diplomas.cervantes.es/index.jsp>
8. Educoweb. Portal Educativo <http://www.eduoweb.com/>
9. Fundación Española. <http://fundeu.es>
10. Instituto Cervantes <http://www.cervantes.es>
11. Real Academia Española. <http://rae.es>

Погоджено *Ольга Микитас О.В.*
 відділ з навчальної роботи
 « 01 » лютого 2016